



Újlaki Hangok



FELTÁMADOTT!

ALLELUIA!



Húsvét örömhíre

Húsvét örömhírét tömören fogalmazza meg Szent Pál apostol a Kolosszeiekhez írt levelében: „*Krisztussal együtt mi is feltámadtunk*” (Kol 3,1). A kisázsiai város keresztényeihez írt buzdítás középpontjában a feltámadt Jézus áll, akiben benne lakik az Istenség teljessége, aki minden fejedelem és hatalmasság feje. Az apostol azonban a Jézusra vonatkozó üzenetet a mi életünkre vonatkoztatja. Amikor megkeresztelkedünk, beleöltözünk Krisztus életébe, és ezért részesülünk Jézus feltámadásában is. Ez azt jelenti, hogy a feltámadás kegyelmi ereje működik bennünk. Ez a kegyelem erőt ad ahhoz, hogy úrrá tudjunk lenni erkölcstelen vágyainkon, a haragon, a bosszúvágyon, a rosszindulaton, a trágár beszéden. A nemzetek apostola egy szép képpel érzékelteti a változást, a külsőt megváltoztató belső átalakulást: „*vessük le a régi embert és öltözzük fel az újat, aki teremtője képmására állandóan megújul a teljes megismerésig*” (Kol 7.11). A feltámadásba vetett hit, és a hit által kapott kegyelem megújulást ad számunkra.

A levél üzenete közlőről érinti a mai embert. Nehéz idöket élünk. A világban megtapasztalható válság kihat a mi életünkre is: félelmet ültethet gondolatainkba, béníthatja az akaratunkat. Bizonytalanná válhat a munkahelyünk, gondot jelenthet egy téli gázszámára kifizetése, nem biztos, hogy ígéreteinket, amiket családtagjainknak, barátainknak

tettünk, teljesíteni tudjuk. Lehetnek tartozásaink is, aminek törlesztésére gondolni sem merünk. A gondok miatt olyan érzésünk is támadhat, hogy ebből a helyzetből nem tudunk kiemelkedni, meghaladják tudásunkat, erőinket. Húsvét üzenetét, azonban ezek a nehézségek sem homályosítják el. Pál apostol tanítása szerint a feltámadt Jézus Krisztusba „öltözötten” képesek vagyunk arra, hogy hordozzuk terheinket, sőt segítséget adjunk másoknak keresztjeik viseléséhez. A feltámadásba vetett hit, és a hit által kapott kegyelem adja számunkra a belső megújulást.

A nehézségek megtapasztalása és a feltámadás erejébe vetett hit és bizalom vezérelhetette az Esztergomi Bazilika tervezőjét, amikor a bazilika Duna felőli homlokzatára a Kolosszeiekhez írt levelet idézte: „*Keressétek azt, ami odafönn van*” (Kol 3,2). Ezzel mintha azt üzenné az arra járó vagy hajózó, problémákkal küzdő embereknek, hogy ne engedjenek a csüggedés erőinek, hanem a feltámadt Jézusra gondoljanak, aki távlatot adott számunkra, és erőt ad ahhoz, hogy ezt a távlatot, az üdvösséget elnyerjük. Mindannyian tudjuk, hogy az Esztergomi Bazilika nem csak az arra járó embereknek, hanem az egész nemzetnek üzen. A magyar Sión arra buzdíthat minket, hogy nem szabad lehajtani a fejünket, hanem hitünkben megerősödvé szembe kell néznünk az előttünk álló feladatokkal.

Ferenc atya



Húsvét legendái

Jézus kinszenvedéséről, kereszthaláláról és feltámadásáról az evangéliumok néhány fejezete számol be. Ezt, az emberiség sorsát döntő módon befolyásoló eseményt újabb és újabb elmélgedések és elbeszélések, passiójátékok és megfilmesítések idézik föl, alapvetően a Szentírás nyomán, de annak leírásait sokszor tovább gondolva, kiegészítve, kiszínezve. Két évezred alatt egész legendakör szövődött az alaptörténet köré. Ezek a legendák általában hitből, buzgóságból, jóakaratból fakadtak, és sokszor méltók a megőrzésre, bár semmiképp sem egyenrangúak az evangélisták beszámolóival.

Buzgón őrizzük például a keresztút hatodik állomásaként Veronika emlékét, akinek neve és tette nem szerepel az evangéliumokban. A János-evangélium beszél ugyan egy második kendőről, „mellyel fejét takarták be” az eltemetett Jézusnak, ezt kellő képzelőerővel tekinthetjük Veronika kendőjének (melyet ma több helyen, de talán leghitelesebben az itáliai Manopellóban tisztelnek). És ezen a kendőn látható akkor Krisztus igazi képmása, a *vera icona*, a „Veronica” névvel tehát eredetileg a kendőt jelölték volna, nem is a gazdáját.

Ugyanakkor a három szinoptikus evangélium tudósít egy csodálatos gyógyulásról: egy vérfolyásos asszony Jézus ruhájának szegélyét érintve kigyógyult bajából. Egy ókori apokrif irat (*Acta Pilati*) szerint ezt az asszonyt Veronikának (a görögben: Berenikének) hívták. Egy másik apokrif (*Mors Pilati*) szerint egy bizonyos Veronikának birtokában volt egy kendő Jézus arcának lenyomatával. Egy harmadik apokrifban (*Vindicta salvatoris*) kapcsolódik össze a két mozzanat, hogy Veronika egyrészt a vérfolyásos asszony, másrészt Jézus arcmásának birtokosa. További történetek szerint Veronika a kendővel meggyógyítja Rómában Tiberius császárt, végül pedig Franciaországban él férjével, Zakeussal (!), ereklyéit mindmáig tisztelik a bordeaux-i St. Seurin-templomban.

A Jézussal megfeszített két lator között a Lukács-evangélium tesz határozott különbséget (Lk, 23, 42k). Az apokrif Péter-evangéliumban ez a lator már a körülállóknak is szemrehányást tesz Jézus igazságtalan megfeszítéséért.

Őt és társát különböző neveken illetik a nem hiteles források; az egyik elmondja, hogy már az egyiptomi menekülés során kapcsolatba kerültek a szent családdal, mint útonállók, ám Diszmasz (Dizmás), a jobb lator már ott is megkönyörült az áldozatokon...

Az *Acta Pilati* (Pilátus tettei) szerint az Üdvözítő a pokol tornácáról a paradicsomba vezeti Ádámot és a pátriárkákat, és átadja őket „a többi igazgal együtt Mihály arkangyalnak”. Am Szent Mihály elsőként egy férfit talál ott, „aki keresztest cipelt a vállán”. Szent Dizmás az, az üdvörténet első üdvözültje!

Volt még egy megtérő a Golgotán (sőt bizonyára több is): a római százados, aki tanúságot tett Jézus istenségéről. Őt az ún. Péter-evangélium szerint Petroniusnak, az ún. Pilátus-levelezés szerint Longinusnak hívták. Lándzsájáról gyöngé látású szemére csöppent Krisztus vére, és rögtön tisztán látott – Krisztus követőjévé lett. Lándzsája később ereklyeként is föl-fölbukkan, de különösképpen a Grál-elbeszélésekben jutott nagy szerephez.

Nemcsak Longinus lett a Feltámadott követője, hanem az az asszony is, aki óva intette férjét, Pilátust Jézus elítélésétől: Claudia Procula (Prokla). Nem neve a lényeges (melynek második eleme az *Acta Pilati*-ban, az első pedig csupán a barokk korban bukkan föl), hanem álma, amelyben 'sokat szenvedett amiatt az igaz ember miatt' (vö. Mt, 27,19). Ez az álom egyes teológusok (pl. Szent Ambrus vagy Kálvin János) szerint Istentől jött, mások (pl. a Tiszteletreméltó Beda vagy Luther Márton) szerint azonban a Sátántól, aki így próbálta volna megakadályozni Jézus üdvösségszerző halálát!

Ennyit ízelítőül a húsvétot övező legendákból. Minden bizonnyal több bennük a költészet, mint a valóság. De valamennyi legenda annak jelzése, hogy az emberiség kétezer éve nem tud betelni Húsvét örömhírével.

Szaszovszky József

Nagyhét (és előtti) program:

Április 16: szombaton délután 3 kor **keresztút** a Kiscelli kálváriánál

Április 17: VIRÁGVASÁRNAP

A 9 órakor kezdődő szentmisén **Passió**, ahol a hívek éneklék a nép részeit. **Barkaszentelés** minden szentmisén. Templomi **körmenet** a fél 11- kor kezdődő szentmisén, közreműködik templomunk kórusa.

Április 21: NAGYCSÜTÖRTÖK

Reggel 7-től fél 9-ig gyóntatás. Este 6-kor kezdődik a szentmise az **Utolsó vacsora** emlékére, **lábmosás** szertartással. Közreműködik templomunk kórusa. Majd virrasztás este 9-ig.

Április 22: NAGYPÉNTEK

Szigorú böjti nap. Reggel 7-től fél 9-ig gyóntatás. Este fél 6-kor **keresztút**, utána 6 órakor **szertartás**. Közreműködik templomunk kórusa.

Április 23: NAGYSZOMBAT

Reggel 7-től fél 9-ig gyóntatás, az esti szertartásig a **szentsír** látogatása. Este 7-kor kezdődik a **Húsvéti Vigília** szertartása, mely után a **feltámadási körmenet** kb. este fél 9-kor kezdődik.

Április 24. **HÚSVÉTVASÁRNAP** a 9 órás szentmise után **ételszentelés**, fél 11-kor *Mawet: Missa in F ünnepi mise*, közreműködik templomunk kórusa.

Április 25. **HÚSVÉTHÉTFŐ** vasárnapi miserend.

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32. **Felelős szerkesztő:** Dr. Beran Ferenc plébános, cikkeket-híreket az ujlakiplebanos@gmail.com címre, vagy a Felhévizi úti postaládába várjuk, **lapzártá:** minden hónap 20-a. **www.ujlakitemplom.hu**